

Олексій Олексійович Мойбенко

(1931–2015)

8 травня 2015 року пішов з життя видатний український учений, завідувач відділу загальної та молекулярної патофізіології Інституту фізіології ім. акад. О.О. Богомольця НАН України, лауреат Державної премії України (1996, 2003), премії ім. О.О. Богомольця НАН України (1994), премії ім. М.Д. Стражеска НАМН України (2008), президент наукового товариства патофізіологів України, член ради Міжнародного товариства патофізіологів, академік НАН України, професор Олексій Олексійович Мойбенко.

О.О. Мойбенко народився у 1931 р. у Ростові-на-Дону в родині лікарів. У 1949 р. вступив до Київського медичного інституту, а після чотирьох років навчання був переведений на військово-медичний факультет Куйбишевського медичного інституту, який закінчив з відзнакою. У 1956–1964 рр. працював науковим співробітником відділу патофізіології та лікарем-анестезіологом відділу клінічної хірургії Київського НДІ клінічної медицини ім. акад. М.Д. Стражеска.

У 1964 р. Олексій Олексійович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук, а у 1973 р. отримав науковий ступінь доктора медичних наук, захистивши дисертацію, присвячену питанням регуляції

кровообігу в нормальних і патологічних умовах. У 1964 р. він почав працювати у відділі біофізики кровообігу Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця (з 1972 – відділ експериментальної кардіології, з 2007 – відділ загальної та молекулярної патофізіології), незмінним керівником якого він був з 1974 р.

Основні напрямки наукової діяльності професора О.О. Мойбенка були присвячені питанням регуляції кровообігу в нормальних і патологічних умовах, механізмам ішемічних та імуногенних порушень серцево-судинної системи, питанням трансляційної медицини. Він розробив новий метод експериментального імунного локального ураження серця, дослідив функціональні, біохімічні та морфологічні особливості цієї патології, обґрунтував концепцію ендогенних механізмів захисту серця в умовах ішемічних та реперфузійних ушкоджень, яка стала основою для розробки нових методів кардіопротекції. Завдяки його енергії, знанням та дару наукового передбачення було створено інноваційний лікарський засіб – блокатор ліпоксигенази корвітин, який зараз широко застосовують в Україні та за її межами у хворих з гострим інфарктом міокарда, порушеннями мозкового кровообігу, серцевою недостатністю. За

активною участю академіка О.О. Мойбенка були обґрунтовані кардіопротекторні властивості нового покоління активаторів калієвих каналів та проведені доклінічні дослідження препарату цього класу (флокалін). Останні 15 років його наукові інтереси були зосереджені на генетичних механізмах регуляції діяльності серцево-судинної системи в експериментальних і клінічних умовах з вивченням поліморфізмів генів, можливості їх регуляції мікроРНК.

Олексій Олексійович був визнаним лідером наукових досліджень у галузі патофізіології серцево-судинної системи й експериментальної кардіології в Україні та за її межами. Активну

наукову роботу він поєднував з громадською, очолюючи Українське наукове товариство патофізіологів, працюючи членом бюро відділення молекулярної біології, біохімії, експериментальної та клінічної фізіології НАН України, членом Комітету з державних премій у галузі науки і техніки при Кабінеті Міністрів України. Від часу заснування «Українського кардіологічного журналу» академік О.О. Мойбенко був постійним і активним членом його редакційної ради.

Від імені Асоціації кардіологів України, редакції «Українського кардіологічного журналу», його читачів висловлюємо щире співчуття родині Олексія Олексійовича та його друзям.